

Sl. No. :

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions - 26

S-74-Sindhi (T.L.)

No. of Printed Pages - 7

माध्यमिक परीक्षा, 2019

SECONDARY EXAMINATION - 2019

सिन्धी

SINDHI

(Third Language)

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

Tear Here

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाँड़ें
TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

نوٹ : سڀ سوال ڪرڻ ضروري آهن.

نوٹ : - सभेई सुवाल करणु जरूरी आहिन।

यहाँ से काटिए

S-74-Sindhi (T.L.)

5009

[Turn over

نوٲ :- سڀ سوال ڪرڻ ضروري آهن .

هيٺين ٽڪري ڪي پڙهي سوالن جا جواب ڏيو .
تلوار جو گهاٽو چٽي سگهي ٿو پر زبان جو گهاٽو ميتجي نٿو سگهي . جيئن ڪمان مان نڪتل
تير واپس نه ٿو اچي تيئن زبان مان نڪتل آلتا ۽ آبتا ڪڙا ۽ قهري ڪرڻ واپس کون ٿا ورن
سائين روچلداس سدائين هڪ سبت تي زور ڏيندو هو ورو ڪري پنهنجي پريمين ڪي چونڊو
هو: ”زيبا روڪو“، ڇپ ڪي روڪيو . ڇپ يا زبان ڪي نه روڪڻ ڪري تير ڇي پٺاڻي سگهي
ٿي، خلم پري سگهن ٿا . دنڱا فساد ڇڙي سگهن ٿا .

- (1) مٿين ٽڪري جو سڀرو (شڀڪ) لکو . [1]
- (2) زبان جو گهاٽو ڇو نه ٿو ميتجي سگهي؟ [1]
- (3) سائين روچلداس ڪهڙي سکيا ڏني آهي؟ [1]
- (4) دنڱا فساد ڪرڻ جي محني لکو [1]
- (5) مٿين ٽڪري جو سار لکو [1]

نوٲ : سڀ سوال ڪرڻ ضروري آهن .

هتي ڏنل سوالن جا جواب ڏيو -

تلوار جو گهاٽو چٽي سگهي ٿو پر زبان جو گهاٽو ميتجي نٿو سگهي . جيئن ڪمان مان نڪتل
تير واپس نه ٿو اچي تيئن زبان مان نڪتل آلتا ۽ آبتا ڪڙا ۽ قهري ڪرڻ واپس کون ٿا ورن
سائين روچلداس سدائين هڪ سبت تي زور ڏيندو هو ورو ڪري پنهنجي پريمين ڪي چونڊو
هو: ”زيبا روڪو“، ڇپ ڪي روڪيو . ڇپ يا زبان ڪي نه روڪڻ ڪري تير ڇي پٺاڻي سگهي
ٿي، خلم پري سگهن ٿا . دنڱا فساد ڇڙي سگهن ٿا .

- (1) مٿين ٽڪري جو سڀرو (شڀڪ) لکيو . [1]
- (2) زبان جو گهاٽو ڇو نه ٿو ميتجي سگهي؟ [1]
- (3) سائين روچلداس ڪهڙي سکيا ڏني آهي؟ [1]
- (4) دنڱا فساد ڪرڻ جي مانا لکيو . [1]
- (5) مٿين ٽڪري جو سار لکيو . [1]

- [1] ضد لڪو. پسند (6)
- (6) ڙڍو لکيو - پسند [1]
- [1] صفت لڪو- ڪتو (7)
- (7) سڀڻ لکيو - ڪٽو [1]
- [1] جنس بدليو- ڪان ۽ (8)
- (8) ڙڍو بدليو - ڪان [1]
- [1] عدد بدليو- پينسل (9)
- (9) ادد بدليو - پينسل [1]
- [1] معنيٰ لڪو: جفاڪشي (10)
- (10) مانا لکيو :- جفاڪشي [1]
- [2] ڳالهائڻ جا ڳهڻا ۽ ڪهڙا لفظ آهن (11)
- (11) ڳالهائڻ جا ڳهڻا ۽ ڪهڙا لفظ آهن [2]
- [2] هيٺين اصطلاحن جي معنيٰ لکي ڄملي هر ڪم آڻيو (ڪي به نه) (12)
- (i) سا ٿين سا ٿين ڪرڻ
- (ii) آنا ڪاين ڪرڻ
- (iii) ڪنڊ ڪنڊ ڪرڻ
- (iv) ڪبڙي وانگر چيڻ
- (12) هيٺيون ڳالهائون جي مانا لکيو ڇوڪر جي مانا لکيو (ڪي به نه) [2]
- (i) ساڙي ساڙي ڪرڻ
- (ii) آنا ڪاين ڪرڻ
- (iii) ڪنڊ ڪنڊ ڪرڻ
- (iv) ڪبڙي وانگر چيڻ
- [2] ڏکين ڪرڻ جي معنيٰ لڪو: (ڪي به نه) (13)
- (i) سياسي (ii) مرڪزي (iii) آڻيو (iv) بي باڪي
- (13) ڏکين ڪرڻ جي مانا لکيو : (ڪي به نه) [2]
- (i) سياسي (ii) مرڪزي (iii) ڪنڊ ڪنڊ ڪرڻ (iv) ڪبڙي وانگر چيڻ
- [2] ضمير چاڪي چيو آهي ڪوئي سمجهايو (14)
- (14) ڄمير ڪاڪو چيو آهي ڪوئي سمجهايو [2]

- [2] (15) ساڳي معنيٰ وارا ٻه ٻه (ٻه يا وڃي) شبد لکڻو (کي به ٻه) (i) کل (ii) ڏاتار (iii) ڳٽي (iv) ٻٽ
- (15) ساڳي مانا وارا ٻه ٻه (پريايي واکي) شبد لکڻو (کي به ٻه) [2]
 (i) کل (ii) ڏاتار (iii) ڳٽي (iv) ٻٽ
- [10] (16) مضمون لکڻو: (انگل 200 لفظن ۾) کنهن به هڪ تي.
 (i) ووٽ ۽ راجنيتي
 (ii) صفائي اڀيان
 (iii) ستويت ڏينهن
 (iv) موبائيل فون جو ورتندڙ واهيو
- (16) مڙمڙ لکڻو (اٽڪل 200 لفظن ۾) کنهن به هڪ تي [10]
 (i) ووٽ ۽ راجنيتي
 (ii) سڦرائي अभियान
 (iii) سينڌي ڏيھ
 (iv) موبائيل فون جو ورتندڙ واهيو
- [5] (17) پنهنجي ساھيڙي / دوست کي گرمين جي چٽين ۾ کنهن اتھاسڪ جڳھ تي گھمن لاءِ نيند ڏيندي خط لکڻو.
 يا
 انگول جي پرنسيپال کي بيماري ۽ جي حالت ۾ تن ڏينهن جي موڪل لاءِ درخواست لکڻو.
- (17) پھنجي ساھيڙي / دوست کي گرمين جي چٽين ۾ کنهن اتھاسڪ جڳھ تي گھمن لاءِ نيند ڏيندي خط لکڻو. [5]
 يا
 انگول جي پرنسيپال کي بيماري ۽ جي حالت ۾ تن ڏينهن جي موڪل لاءِ درخواست لکڻو.
- (17) پھنجي ساھيڙي / دوست کي گرمين جي چٽين ۾ کنهن اتھاسڪ جڳھ تي گھمن لاءِ نيند ڏيندي خط لکڻو. [5]
 يا
 انگول جي پرنسيپال کي بيماري ۽ جي حالت ۾ تن ڏينهن جي موڪل لاءِ درخواست لکڻو.

يا

سڪول جي پرنسيپل کي بيماري ۽ جي حالت ۾ تن ڏينهن جي موڪل لاءِ درخواست لکڻو.

[5] (18) توهانجي هاسٽل مان توهانجو پرس چوري ٿيڻ جي رپورٽ واسطيدار آفيسر کي درج ڪرايو.

(18) توهانجي هاسٽل مان توهانجو پرس چوري ٿيڻ جي رپورٽ واسطيدار آفيسر کي درج ڪرايو - [5]

[4] (19) حوالو سمجهايو

”سرتئيءَ ۾ جيئن انهن نهار اوڏانڌ اوت موت جو قانون ڏسڻ ۾ ايندو:-

يا

”امڙيگوان آلائي ڪنهنجي پاڳي ٿو ڏي“

(19) هوالو سمجهايو :- [4]

”سرتئيءَ ۾ جيئن انهن نهار اوڏانڌ اوت موت جو قانون ڏسڻ ۾ ايندو“

يا

”امڙيگوان آلائي ڪنهنجي پاڳي ٿو ڏي“

[2+2+2=6] (20) هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب لکو: (30-40 لفظن ۾)

(i) ترتيب سان پڙهڻ سان ڪهڙا سٺا ٿا آهن.

(ii) رڪمڻيءَ کي ڪي ڪهڙا ڌنڌا آهن؟

(iii) ٽنگور هڪ شريعت سا هٿيڪار هوسو ڪيئن؟

(iv) ملهه ڪهڙي ۾ امان بابت ويچار لکو؟

(20) هيٺين مان ڪي ٽي سوڌا لکي: (30-40 لفظن ۾) [2+2+2=6]

(i) ترٿيڻ سان پڙهڻ سان ڪهڙا سٺا ٿا آهن؟

(ii) رڪمڻيءَ کي ڪي ڪهڙا ڌنڌا آهن؟

(iii) ٽنگور هڪ شريعت سا هٿيڪار هوسو ڪيئن؟

(iv) ملهه ڪهڙي ۾ امان بابت ويچار لکو؟

[6] (21) مله ڪهاڻي توهان کي ڪيتري قدر وڻي ڪولي لکو؟

يا

’سفر‘ ڪهاڻي پنهنجي لفظن ۾ ڪولي لکو؟

(21) مله ڪهاڻي توهان ڪهه ڪيتري ڪدر وڻي خوله ليرخو؟ [6]

يا

’سفر‘ ڪهاڻي پهنجه لفظنن ۾ خوله ليرخو :-

[4] (22) ’تي چارتي‘ اڪانڪي جي ليڪڪ، منگهارام ملڪاڻي ۽ جوهرچيه لكو.

يا

سڌري آتمچنداڻي جي جيون ڪولي لکو؟

(22) ’تي پارٽي‘ اڪانڪي اڄه ليرخڪ منگهارام ملڪاڻي اڄه ليرخو؟ [4]

يا

سندري اتمچنداڻي اڄه ليرخو .

[4] (23) بيت جو مطلب لکو:

(i) هت فڪر جو فسانو، هت زرجوڻي زمانو،

هت ڪرتون هوخزانو، هي سال ويوتہ چاڻيو.

يا

ڊونڊي ، ڊونڊي رام شهر ۽ بر ، ڪري ڳولها تدي موت خاص خبر،

آهي ذات آها هڪ ساڳي پر ، ان ذات جا روپ هزار ڏتم.

(23) بيت جو मतलבו ليرخو :- [4]

(i) هت فڪر جو فسانو، هت زرجوڻي زمانو، هت ڪرتون هوخزانو، هي سال ويوتہ چاڻيو.

ثيرو -

يا

هت هت رام شهر ۽ بر، ڪري ڳولها لڌي منڙا، آهي ڄاڻت اها هڪ ساڳي پر ان ڄاڻت جا

روپ هزار ڏتم

- [2+2+2=6] (24) هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب لکڻو: اٽڪل (30-40 لفظن ۾)
- (i) شاعر ارجن شاد، آجڙيل چمن کي ڪيئن ٿو ٿاهڻ چاهي .
- (ii) ڀارتو اسيم ڊاٽا کان ڪهڙو ڊان ٿو گهري؟
- (iii) نارائڻ شيام ’سورتم سان ائين جيئن هاڻي‘، ڪهڙو سنديش ڏنو آهي؟
- (iv) پروفيسر رام پنجاڻي ايشور جي سروپ جو ڪهڙي نموني بيان ڪيو آهي؟ ڪولي لکو.
- (24) हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब लिखों :- (अटिकल 30-40 लफ़्जनि में)
- [2+2+2=6]

- (i) शायर 'अर्जुन शद' उजिड़यल चमन खे कीअ थो ठाहिण चाहै?
- (ii) भारतवासी दाता खां कहिड़ो दान थो धुरे?
- (iii) नारायण श्याम 'सूर, त साणु इएं जीअं हाणे' में कहिड़ो संदेश डिनो आहे.
- (iv) प्रोफ़ेसर 'राम पंजवाणीअ' ईश्वर जे सरूप जो कहिड़े नमूने बयान कयो आहे? खोले लिखो -

- [6] (25) ڪوي ڪرشن راهي د' ماڻهو منهنجي ملڪ جا ۽ ڇا سمجهايو آهي؟ ڪولي لکو.
- يا
- ڪوي هري دلگير دگلن جي ٽوڪري، ڪويتا ذريعي ڪهڙي سمجهاڻي ڏني آهي.
- (25) कवि कृष्ण राहीअ 'माणहू मुहिंजे मुल्क जा' में छा समझायो आहे खोले लिखो । [6]

या

कवि हरि दिलगीर 'गुलनि जी टोकरी' कविता ज़रीए कहिड़ो समझाणी डिनी आहे-

- [4] (26) 'سچل سرمست' جوئي آهيان سوئي آهيان ۾ ڇا چيو آهي ڪولي سار لکو.
- يا

'قدرت وارا' بيت ۾ ڪشمنچند بيوس سرشمي ۽ جي سارا ڪيئن ڪيئن آهي ڪولي سمجهايو.

- (26) 'सचल सरमस्त' 'जोड़े आहियां सोई आहियां' में छा चयो आहे खोले सारू लिखो- [4]

या

'कुदरत वारा' बैत में 'किशनचन्द बेवस' सृष्टिअ जी साराह कीअ कई आहे खोले समझायो -

DO NOT WRITE ANYTHING HERE